

ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ-ΑΡΧΑΙΑ ΣΠΑΡΤΗ

ΗΘΟΣ ΣΠΑΡΤΙΑΤΩΝ

Στόχος της εργασίας αυτής είναι να αναδείξουμε το αρχαίο κάλλος, την εκφραστική δύναμη και την αγάπη που είχαν προς τη φύση και προς ορισμένες ηθικοπνευματικές αξίες οι Σπαρτιάτες, να αναδείξουμε ιδίως την αγάπη προς το «κάλλος», ως έκφανση του «καλού κ'αγαθού», και την αποστροφή τους προς το άσχημο και το κακό. Οι πεποιοθήσεις τους αυτές εφαρμόζονταν όχι μόνο ως αισθητική αντίληψη αλλά κυρίως ως βάση βίου, στην καθημερινή τους ζωή και ειδικότερα σε χρηστικά αντικείμενα, όπως στον οπλισμό τους. Αυτό όμως για το οποίο πρέπει να γίνει λόγος είναι το ήθος των Σπαρτιατών.

Οι Σπαρτιάτες σε όλη την ζωή τους και με το πέρασμα γενεών και γενεών ήταν άμεσα συνδεδεμένοι με μια έννοια που έμεινε γνωστή σ' ολόκληρο το κόσμο: ΗΘΟΣ! Αυτό ήταν το στοιχείο το οποίο τους έκανε να πάρουν την απόφαση να πολεμήσουν ακόμα και αν ήξεραν πως θα πεθάνουν.

Το κύριο χαρακτηριστικό του ήθους τους ήταν ο σεβασμός. Σεβασμός πρώτα απ όλα στους νόμους. Από αυτό το είδος του σεβασμού απέρρευε το κύριο στοιχείο της σπαρτιατικής στρατιωτικής και πολιτικής κοινωνίας, η πειθαρχία, που δεν είναι τυφλή υπακοή αλλά το άρχειν δια του πείθειν, μια πειθώ που δεν γινόταν με τη διδασκαλία, αλλά με το παράδειγμα: το παιδί, ο έφηβος, ο νέος όφειλαν να κάνουν ο,τι κάνουν όλοι (οι μεγαλύτεροι) . Οι ποινές ήταν αυστηρές αλλά πιο αυστηρός ήταν ο κοινωνικός αποκλεισμός. Σεβασμός στα πατροπαράδοτα και θρησκευτικά ήθη και έθιμα, με τα οποία μεγάλωσαν γενιές και γενιές Σπαρτιατών. Σεβασμός προς τους ανωτέρους και τους γηραιότερους. Κανένας νέος δεν μιλούσε ή εξέφραζε την γνώμη του μπροστά σε ένα μεγαλύτερο. Μόνο όταν του το επέτρεπαν τότε μιλούσε...

Επίσης πάλι από ηθική άποψη αποτελούν λαμπρό παράδειγμα αυταπάρνησης, αυτοθυσίας, και κυρίως υπακοής στη πατρίδα. Όπως είναι γνωστό, όλοι οι Σπαρτιάτες από την ηλικία των 7 ετών εκπαιδεύονταν για να γίνουν άξιοι στρατιώτες οι οποίοι θα ήταν ικανοί να δώσουν και τη ζωή τους για να υπερασπιστούν τα πάτρια εδάφη. Όπως και έγινε. Αυτοθυσιάστηκαν για την πατρίδα τους αν και ήξεραν ότι το τέλος τους ήταν σίγουρο. Μόνο 300 έμειναν δίπλα στο Λεωνίδα οι οποίοι με απaráμμιλλο θάρρος, γενναιοτητα και ηρωισμό πολέμησαν τους Πέρσες για να υπερασπιστούν την πατρίδα τους.

Έτσι κλείνοντας, βλέπουμε πως το ήθος των Σπαρτιατών ήταν ο ακρογωνιαίος λίθος όλης της ζωής τους. Στη μάχη των Θερμοπυλών αυτό που τους βοήθησε να πάρουν την πιο δύσκολη απόφαση, να πολεμήσουν δηλαδή αν και ήταν λιγότεροι με τους Πέρσες, γνωρίζοντας ότι θα σκοτωθούν, ήταν το ήθος.

Μάχη των Θερμοπυλών

Η Μάχη των Θερμοπυλών διεξήχθη το 480 π.Χ. μεταξύ των Ελλήνων και των Περσών, κατά την δεύτερη περσική εισβολή στην Ελλάδα. Οι Πέρσες είχαν ηττηθεί στον Μαραθώνα δέκα χρόνια νωρίτερα, γι αυτό και ετοίμασαν μια δεύτερη εκστρατεία, αρχηγός της οποίας ήταν ο Ξέρξης. Ο Αθηναίος πολιτικός και στρατηγός Θεμιστοκλής έπεισε τους Έλληνες να κλείσουν τα στενά των Θερμοπυλών και του Αρτεμισίου. Οι Πέρσες, οι οποίοι κατά τις αρχαίες πηγές είχαν εκατομμύρια άνδρες στρατό και κατά τις σύγχρονες εκατόν με τριακόσιες χιλιάδες άνδρες, έφθασαν στα στενά στις αρχές του Σεπτεμβρίου.

1η μερα

Οι Πέρσες, μετά από τέσσερις μέρες αναμονής, επιτέθηκαν - πρώτα έστειλε ο Ξέρξης τους Μήδους και τους Κισσίους, που επιτέθηκαν μετωπικά στους Έλληνες. Οι Έλληνες παρατάχθηκαν μπροστά από το τείχος, που έχτισαν οι Φωκείς και ήταν το πιο στενό πέρασμα των Θερμοπυλών. Μονάχα ο Διόδωρος περιγράφει την τακτική των Ελλήνων: οι Έλληνες παρατάχθηκαν σε πυκνή τάξη και ήταν ανώτεροι σε ανδρεία και στο μέγεθος της ασπίδας- οι ξύλινες ασπίδες και τα μικρά δόρατα των Περσών δεν ήταν αποτελεσματικά σε μάχη με τους Έλληνες. Σύμφωνα με τον Ηρόδοτο, οι Έλληνες σκότωσαν πολλούς Μήδους, γι' αυτό και ο Ξέρξης σηκώθηκε τρεις φορές από τον θρόνο - ο Κτησίας αναφέρει ότι την πρώτη μέρα σκοτώθηκαν μονάχα δύο-τρεις Σπαρτιάτες. Ο Ξέρξης αργότερα έστειλε τους Αθάνατους, με αρχηγό τον Υδάρνη, αλλά και αυτοί απέτυχαν. Οι Σπαρτιάτες έκαναν δήθεν ότι υποχωρούσαν, οι Πέρσες παρασύρονταν, και γι' αυτό σκοτώθηκαν πολλοί Πέρσες την πρώτη μέρα της μάχης.

2η μερα

Την επομένη, ο Ξέρξης επανέλαβε την επίθεση καθώς θεωρούσε ότι οι Έλληνες, λόγω των μικρού αριθμού τους, δεν θα μπορούσαν να αντισταθούν. Η επίθεση όμως απεκρούσθει και ο Ξέρξης διέταξε υποχώρηση και αποσύρθηκε αμήχανος στη σκηνή του. Το απόγευμα, ενώ ο Ξέρξης σκεφτόταν τι έπρεπε να κάνει, δέχθηκε την επίσκεψη του Εφιάλτη, ο οποίος του υπέδειξε ένα μονοπάτι από το οποίο θα μπορούσε να περικυκλώσει τους Έλληνες. Ο Εφιάλτης έγινε το πρότυπο του προδότη στην ελληνική και στην παγκόσμια ιστορία. Ο Ξέρξης

έστειλε αμέσως τον Υδάρνη με τους Αθανάτους για να περικυκλώσει τους Έλληνες - παραμένει άγνωστο πόσους. Ο Ηρόδοτος γράφει ότι οι Πέρσες πέρασαν τον ποταμό Ασωπό και ότι απ' τα αριστερά τους ήταν η Τραχίνα και απ' τα δεξιά το όρος Οίτη.

3η μερα

Όταν ξημέρωσε, οι Φωκείς αντιληφθήκαν ότι είχαν περικυκλωθεί από τους Πέρσες και άρπαξαν βιαστικά τα όπλα τους. Στην αρχή οι Πέρσες νόμιζαν ότι είχαν να αντιμετωπίσουν τους Σπαρτιάτες, αλλά οι Φωκείς υποχώρησαν σε ένα κοντινό λόφο. Τότε ακολούθησε καταϊγισμός βλημάτων, καθώς οι Πέρσες δεν ήθελαν να καθυστερήσουν κι άλλο. Παράλληλα, ένας ημεροσκόπος ειδοποίησε τους υπόλοιπους Έλληνες ότι οι Φωκείς είχαν αποσυρθεί. Οι περισσότεροι Έλληνες πρότειναν υποχώρηση, αλλά ο Λεωνίδας αποφάσισε να μείνει με τους Σπαρτιάτες ενώ οι υπόλοιποι Έλληνες, με ή χωρίς διαταγή, υποχώρησαν. Μαζί με τον Λεωνίδα έμειναν οι 300 Σπαρτιάτες, 700 Θεσπιείς (με αρχηγό τον Δημόφιλο) και 400 Θηβαίοι.

Ο Ξέρξης έκανε θυσίες και ξεκίνησε την επίθεση του - οι Έλληνες κινήθηκαν προς τα εμπρός, στο ευρύτερο σημείο των στενών. Οι Έλληνες πολέμησαν στην αρχή με τα δόρατά τους και αργότερα με τα ξίφη τους. Στη μάχη σκοτώθηκαν ο Αβροκόμης και ο Υπεράνθης, οι οποίοι ήταν αδέρφια του Ξέρξη, ενώ αργότερα σκοτώθηκε και ο Λεωνίδας απ' τα περσικά βέλη. Τότε ξεκίνησε άγρια μάχη γύρω απ' το σώμα του Σπαρτιάτη βασιλιά, κατά την οποία νίκησαν οι Έλληνες. Όταν εμφανίστηκαν οι Αθάνατοι, οι Έλληνες, πλην των Θηβαίων, υποχώρησαν πίσω απ' το

τείχος - οι Θηβαίοι παραδόθηκαν και ο Ξέρξης τους στιγμάτισε με το βασιλικό σήμα. Για τους υπόλοιπους Έλληνες, ο Ηρόδοτος γράφει:

Σ' εκείνο τον χώρο όσους είχαν ακόμη ξίφη και τους άλλους που με χέρια και με δόντια πολεμούσαν τους σκότωσαν οι βάρβαροι τοξεύοντάς τους, αφού κατέστρεψαν το τείχος (έν τούτῳ σφέας τῷ χώρῳ ἀλεξομένους μαχαίρησι, τοῖσι αὐτῶν ἐτύγχανον ἔτι περιοῦσαι, καὶ χερσὶ καὶ στόμασι κατέχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες...τὸ ἔρυμα τοῦ τείχεος συγχώσαντες)

ΕΦΙΑΛΤΗΣ

Ο Εφιάλτης αποτέλεσε το πρότυπο του προδότη στην ελληνική και στην παγκόσμια ιστορία.

Πιο συγκεκριμένα, εκείνη την εποχή, στη Σπάρτη συνήθιζαν να πετούν τα βρέφη τα οποία γεννιόντουσαν με προβλήματα υγείας στον καιάδα. Με αυτό τον τρόπο επιτύγχαναν να δημιουργούν έναν υγιή και δυνατό στρατό ο οποίος θα τους επέφερε πολλές νίκες σε περίπτωση πολέμου. Ο Εφιάλτης λοιπόν, γεννημένος ως ασθενικό παιδί, σύμφωνα με τον νόμο της Σπάρτης έπρεπε να θανατωθεί. Όμως, η μητέρα του μην μπορώντας να αντέξει ένα τόσο θλιβερό γεγονός αποφάσισε να μην επιτρέψει το θάνατο του αλλά, να τον φυγαδεύσει σε ένα ασφαλές μέρος έξω από την πόλη της Σπάρτης. Την εποχή που αποφασίστηκε ο πόλεμος εναντίον των Περσών, ο Εφιάλτης μαθαίνοντας για το γεγονός, αποφάσισε να ακολουθήσει τους Σπαρτιάτες θέλοντας και αυτός να συμμετάσχει στον αγώνα τους. Ο Λεωνίδας όμως, θέλοντας να προστατέψει τους στρατιώτες του δεν δέχτηκε την πρόταση του Εφιάλτη καθώς, ο ίδιος δεν γνώριζε καμία πολεμική τεχνική και έτσι αυτό τον καθιστούσε ανίκανο να πολεμήσει. Η απόρριψη του Λεωνίδα εξόργισε τον Εφιάλτη και στη συνέχεια τον οδήγησε στην προδοσία της πατρίδας του.

Με λίγα λόγια, ο Εφιάλτης έχοντας ως κίνητρο την μεγάλη χρηματική ανταμοιβή που θα εισέπραττε από τον Ξέρξη και σε συνδυασμό με τον θυμό του, στράφηκε εναντίον της πατρίδας του προδίδοντας την στους αντιπάλους. Όπως αναφέρει ο Ηρόδοτος παρουσιάστηκε στον Ξέρξη και του υπέδειξε τη στενή διάβαση που έφερνε από το όρος

Καλλίδρομο στις Θερμοπύλες. Από εκεί ανέλαβε να οδηγήσει τους Πέρσες για να χτυπήσουν τους Σπαρτιάτες που βρίσκονταν υπό την αρχηγία του Βασιλιά Λεωνίδα το 480 π.Χ. Το πέρασμα ήταν ένα στενό μονοπάτι (περίπου 12 μέτρα πλάτος) κάτω από το λόφο, το οποίο επιχείρησαν να εκμεταλλευτούν στρατηγικά οι Έλληνες στρατιώτες για να εμποδίσουν τον υπεράριθμο περσικό στρατό. Για την κυκλωτική κίνηση των Περσών επιλέχθηκαν οι 10.000 επίλεκτοι φρουροί του βασιλιά, γνωστοί και ως "Αθάνατοι", με αρχηγό τους τον Υδάρνη. Οι Πέρσες ακολούθησαν τον Εφιάλτη με τη δύση του ηλίου. Όλο το βράδυ ακολούθησαν το μονοπάτι που τους οδηγούσε ο Έλληνας προδότης. Στη συνέχεια, οι Πέρσες απώθησαν τους Φωκείς και κύκλωσαν τους Έλληνες. Ο Εφιάλτης είχε εκπληρώσει το ρόλο του.

Μετά την προδοσία του επειδή φοβήθηκε μήπως και τον σκοτώσουν οι Σπαρτιάτες έφυγε και πήγε στη Θεσσαλία. Όταν έπειτα από χρόνια, γύρισε στην πατρίδα του, στην Αντίκυρα Φθιώτιδας δολοφονήθηκε από τον Αθηνάδη τον Τραχίνιο. Αυτό σήμανε το τέλος ενός από τους μεγαλύτερους προδότες της ιστορίας, ο οποίος έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην εξέλιξη της μάχης. Το όνομα του είναι μέχρι σήμερα συνδεδεμένο με την κάθε είδους παγκόσμια προδοσία.

Τακτική Σπαρτιατών

Η αριθμητική δύναμη των Περσών υπερίσχυε από αυτήν των Ελλήνων. Φανερά, η ζυγαριά της νίκης έγερνε προς τους αντιπάλους. Έπρεπε λοιπόν οι Έλληνες να σκεφτούν ένα σχέδιο αντιμετώπισης των εχθρών που δεν θα τους επέτρεπαν να πλησιάσουν από οποιαδήποτε μεριά της παράταξης. Αν οι Πέρσες κατάφερναν να περικυκλώσουν τα ελληνικά στρατεύματα με τους εκατοντάδες χιλιάδες στρατιώτες και τα άρματα τους θα τους κατέστρεφαν ολοσχερώς. Έτσι σκέφτηκαν, ότι η μάχη πρέπει να δοθεί στις Θερμοπύλες. Το στενό πέρασμα που υπήρχε εκεί εμπόδιζε τους Πέρσες να περάσουν με όλο τον στρατό τους. Μη έχοντας άλλη επιλογή παρατάχθηκαν έξω από την στενή αυτή περιοχή. Με αυτόν τον τρόπο οι Έλληνες κατάφεραν να εξισοροπήσουν την περσική με την ελληνική δύναμη. Απέναντι από κάθε Έλληνα υπήρχε ένας Πέρσης. Ωστόσο η τακτική την οποία σκέφτηκαν και εφάρμοσαν οι ικανότατοι στρατηγοί που καθοδηγούσαν τους Έλληνες, δεν προέβλεπε μόνο αυτό. Την πρώτη ημέρα οι δύο πλευρές παρατάχθηκαν, η μία μες στο στενό και η άλλη περιμένοντας από έξω. Οι Έλληνες άρχισαν να κινούνται προς τα ανοιχτά του στενού όπου τους περίμεναν οι Πέρσες. Καθώς πλησίαζαν, ξαφνικά τράπηκαν σε φυγή και άρχισαν όλοι να παίρνουν

τρέχοντας τον δρόμο της επιστροφής. Οι Πέρσες νομίζοντας πως από το φόβο τους γυρνούσαν πίσω, ξεκίνησαν την καταδίωξη. Μπαίνοντας στο στενό πέρασμα και θεωρώντας πως θα τους κατατροπώνανε δεν υπολόγισαν τα σχέδια των αντιπάλων τους. Όταν λοιπόν τους είχαν πλησιάσει αρκετά, οι Έλληνες σταμάτησαν να τους αντιμετωπίσουν. Με οδηγό τους τον γενναίο Σπαρτιάτη βασιλιά Λεωνίδα επιτίθενται στους καταπατητές της πατρίδας τους. Όταν αντιλήφθηκαν το λάθος τους ήταν αργά. Ο θύτης γίνεται θύμα και καταδιώκεται. Οι Πέρσες σταδιακά ανατρέπονται και υποχωρώντας πιέζουν τις πίσω γραμμές. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα αρκετοί στρατιώτες του βασιλιά Ξέρξη να βρεθούν παγιδευμένοι στο χείλος του γκρεμού και να σκοτωθούν από την πρώτη κιόλας μέρα. Το ίδιο σχέδιο ακολουθήθηκε και την δεύτερη μέρα με μεγάλη επιτυχία. Τα μακριά δόρατά βοήθησαν επίσης στην άμυνα της πυκνής παράταξης των Σπαρτιατών. Κανείς όμως δεν θα μπορούσε να προβλέψει την προδοσία του Εφιάλτη. Ανοίγοντας το δρόμο για την νίκη των αντιπάλων ο Εφιάλτης αποτέλεσε και το καταλυτικό παράγοντα για την περικύκλωση του ελληνικού στρατεύματος και την ολέθρια ήττα του. Παρόλα αυτά ο στόχος επιτεύχθηκε: «Η τελική ήττα σήμαινε και την ολοκληρωτική ηθική νίκη!»

Επίγραμμα

Το επίγραμμα είναι λογοτεχνικό είδος που γεννήθηκε από την ανάγκη να κρατηθεί ζωντανή η μνήμη του νεκρού με την έμμετρη επιγραφή που χαρασσόταν στους τάφους και τα αναθήματα (= αφιερώματα στους θεούς). Δα

επιγράμματα, αποτελούμενα συνήθως από έναν ή δύο στίχους σε ελεγειακό μέτρο και ιωνική διάλεκτο, είχαν ως σκοπό να απαθανατίσουν το κλέος των μεγάλων ανδρών και των νεκρών των πολέμων. Μεγάλη αρετή στη συγγραφή επιγραμμάτων θεωρούνταν η συντομία και η εκφραστική δύναμη του περιεχομένου.

Έτσι, διαμορφώθηκαν επιγράμματα: επιτύμβια, αναθηματικά, σκωπτικά.

Πατρίδα του επιγράμματος είναι η Ιωνία (7ος αι. π.Χ.). Από εκεί μεταφυτεύτηκε στην Αττική, όπου άνθησε επί αιώνες. Καλλιεργήθηκε, επίσης, στην ελληνιστική εποχή (τον 4ο αι. μ.Χ.) ως αυτόνομο λογοτεχνικό είδος, αλλά και στη βυζαντινή περίοδο.

Μεγάλος επιγραμματοποιός υπήρξε ο Σιμωνίδης ο Κείος. Περίφημα επιγράμματά του είναι εκείνα που αναφέρονται σε όσους έπεσαν στις μεγάλες μάχες των Ελλήνων

Πασίγνωστα ήταν τα επιγράμματα:

για όσους έπεσαν στις Θερμοπύλες

Ὡ ξεῖν', ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις, ὅτι τῆδε

κείμεθα τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι.

(Διαβάτη, μήνυμα να πας στους Λακεδαιμόνιους:

σ' αυτήν εδῶ τη γη πέσαμε και κειτόμαστε στο νόμο τους πιστοί.)

και για τους Μαραθωνομάχους

Ἑλλήνων προμαχοῦντες Αθηναῖοι Μαραθῶνι

χρυσοφόρων Μήδων ἐστόρεσαν δύναμιν.

(Υπέρ των Ελλήνων οι Αθηναίοι μαχόμενοι στο Μαραθώνα

συνέτριψαν τη δύναμη των χρυσοφόρων Μήδων.)

(Μτφρ. Θ.Κ. Στεφανόπουλος)

Επιτύμβια στήλη, 5ος αι. π.Χ. Αρχαιολογικό Μουσείο Πειραιά

Σιμωνίδης, «Για τους πεσόντες στις Θερμοπύλες»

Γι' αυτούς που έπεσαν στις Θερμοπύλες

ένδοξη η τύχη, τιμημένη η μοίρα

κι ο τάφος τους προσκυνητάρι

μην κλαίτε, μνημονέψτε τους, μην τους θρηνείτε, υμνήστε τους,

γιατί ό,τι κλείνει τέτοιος τάφος μήτε η μούχλα μήτε ο χρόνος

ο πανδαμάτορας μπορεί να το αμαυρώσει.

Ναός γενναίων και γύρεψε τη δόξα της Ελλάδας

για κατοικία• το μαρτυρεί κι ο βασιλιάς της Σπάρτης,

ο Λεωνίδας που άφησε με την παλικαριά του

καύχημα μέγα και τη δόξα του ακατάσχετη.

(Μτφρ. Γ. Δάλλας)

Οι στίχοι του εγκωμίου για τους νεκρούς της μάχης των Θερμοπυλών (480 π.Χ.) διασώθηκαν από το Διόδωρο το Σικελιώτη, ιστοριογράφο του 1ου αι. π.Χ., στο σύγγραμμά του Ιστορική Βιβλιοθήκη.

Η μνήμη, η δόξα, ο έπαινος, η αρετή αποτελούν κυρίαρχες έννοιες στο σεμνό αυτό εγκώμιο. Στο τέλος του ποιήματος οι νεκροί μεταβάλλονται σε σύμβολα και ταυτίζονται με την «εὐδοξίαν» της Ελλάδας, που τώρα κατοικεί στον ιερό τύμβο. Ο θρήνος μετατρέπεται, με προφητική επιβεβαίωση, σε έπαινο.

Ανάλογο εγκωμιαστικό τόνο χρησιμοποιεί και ο Ανδρέας Κάλβος στην Ωδή του «Εἰς τον Ἱερόν Λόχον» (1823).

Ας μη βρέξη ποτέ

το σύννεφον, και ο άνεμος

σκληρός ας μην σκορπίση

το χώμα το μακάριον

ἴπου σας σκεπάζει....

Επιτύμβια στήλη.

Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

την ουσία δηλαδή ο Λεωνίδας τι είπε; “Κοπίασε πολύ για να τα πάρεις” (και που μου τα ζητάς τα όπλα μου – δηλαδή την υποχώρησή μου, μην νομίζεις ότι θα σου δοθούν εύκολα – ότι θα συντρέξω δηλαδή τους σκοπούς σου, θα κοπιάσεις πολύ για να πάρεις τα όπλα μου – αυτή τη θέση δηλαδή που υπερασπίζομαι).

Μολών Λαβέ : Θα κοπιάσεις πολύ για να τα πάρεις !
(δηλαδή, όχι χωρίς συνέπειες)

Η

αρχαία ελληνική ρηματική φράση «Μολών λαβέ» είναι η πασίγνωστη ιστορική φράση του Λεωνίδα, βασιλιά των Σπαρτιατών η οποία δόθηκε σε απάντηση των κηρύκων του βασιλιά των Περσών Ξέρξη, όταν αυτός ζήτησε την παράδοση των όπλων των αμυνομένων Ελλήνων στο στενό των Θερμοπυλών.

Η απάντηση «μολών λαβέ» (=«αφού / εφόσον έρθεις, πάρ'τα» ή κατά την πιο γνωστή μετάφραση «έλα να τα πάρεις») φαίνεται πως εξόργισε τον Πέρση ηγεμόνα που διέταξε, αμέσως μετά, να ξεκινήσει η ιστορική μάχη των Θερμοπυλών το 480 π.Χ. Η φράση παραδίδεται από τον μεταγενέστερο αρχαίο Έλληνα συγγραφέα Πλούταρχο, στο έργο του Ηθικά (κεφάλαιο Αποφθέγματα Λακωνικά, Λεωνίδας Αναξανδρίδου, απόφθεγμα 11).[1]

Η απάντηση εκείνη έμεινε αθάνατη στην παγκόσμια ιστορία, χαρίζοντας στον Λεωνίδα υστεροφημία ως πρότυπο γενναιότητας, θεματοφύλακα πατριων αρχών, νόμων και καθήκοντος.

Ετυμολογικά οι λέξεις μολών και λαβέ παράγονται από τα αρχαία ρήματα βλώσκω (=έρχομαι, στη συγκεκριμένη περίπτωση από το θέμα "μολ-" του αορίστου β' του ρήματος) και λαμβάνω(=παίρνω).

«Εκεί όπου η Εθνική Πίστη έγινε συνώνυμη της
Θυσίας υπέρ της Πατρίδος,
Εκεί όπου η Θυσία μετατρέπεται σε Αιώνια
Προσταγή Αγώνα για Ελευθερία,
Εκεί όπου η Ελευθερία αναδύεται ως Ιδανικό
ελληνικό, άφθαρτο και καθάριο στο πέρασμα των
αιώνων.»
Εκεί όπου οι ορδές των βαρβάρων γονάτισαν
μπρος στην Ελληνική Ανδρεία.»

Μαθητές:

ΟΜΑΔΕΣ

Α ΟΜΑΔΑ: Γεωργιάδη Εβελίνα, Γκόγια Εύα

Β' ΟΜΑΔΑ: Αλτάνης Βαγγέλης, Λιάγκα Ελένη

Γ' ΟΜΑΔΑ: Μανίκα Μαρία-Νίκη, Γκόγια

Μαρία, Κορομπύλη Ελένη, Κυριάκη Ειρήνη

Δ' ΟΜΑΔΑ: Μούλας Κων/νος, Ζέρβας Βαγγέλης

Ε' ΟΜΑΔΑ: Αθανασίου Παναγιώτης, Γκερπινής

Χαράλαμπος

Ατομικά εργάστηκαν οι Αντωνίου Δημήτρης και

Κανέλλου Μαριάνθη.

Υπεύθυνος καθηγητής: Σιδηρόπουλος Γιώργος

Ερευνητική Εργασία - Β' Λυκείου (τμήμα Β1) 2014-2015

ΓΕΛ ΣΠΕΡΧΕΙΑΔΑΣ